

Volební program

kandidáta na rektora Ostravské univerzity pro období 2023–2027

doc. Mgr. Petr Kopecký, Ph.D.



Vážené členky a vážení členové akademické obce Ostravské univerzity,

předstupuji před Vás jako kandidát na rektora Ostravské univerzity. Číním tak po pečlivém zvážení, s pokorou a při vědomí vážných výzev, před nimiž univerzita a celá naše společnost stojí. Rád bych Vám zde představil sebe sama, pohnutky, jež mě vedly k rozhodnutí kandidovat, kvalifikační předpoklady směrem k dané funkci, představu o jejím vykonávání, a v neposlední řadě programové priority.

Motivace

Roli univerzity spatřuji ve vzdělávací a tvůrčí činnosti, která vede nejen k rozvoji jedinců, ale přispívá i k řešení společenských problémů, a tím i k soudržnosti společnosti, která v posledních letech prochází stále těžšími zkouškami. Univerzita také musí neustále přijímat a reagovat na nové podněty z okolního světa. K tomu je podle mě potřeba větší otevřenost ve vnitřní komunikaci, ke které chci univerzitu vést. Řešení problémů komunity a upevnění její soudržnosti patřily mezi pohnutky, které mě v minulosti přivedly k dobrovolnické činnosti, později k práci v neziskovém sektoru a komunální politice. Byla to právě práce pro komunitu, která mi dopomohla ke získání Fulbright-Masarykova výzkumného stipendia v letech 2003–2004. Společným jmenovatelem všech mých aktivit bylo propojování témat a lidí s cílem napomoci řešení problémů, vzájemnému pochopení a posílení soudržnosti té či oné komunity. Stejně jako řada mých navrhovatelů a podporovatelů se domnívám, že propojování, vzájemné porozumění a schopnost hledat konsensus potřebuje i naše univerzita.

Kvalifikace

Na Ostravské univerzitě působím již od roku 1994, kdy jsem byl přijat jako student. Od roku 1999 pracuji jako akademický pracovník na Katedře anglistiky a amerikanistiky FF OU. Můj zájem ale téměř od počátku překračoval hranice katedry i fakulty. Předsedal jsem fakultnímu senátu, jako proděkan jsem měl na starost tři agendy (rozvoj, zahraniční vztahy a vnější vztahy), vedu fakultní komisi pro výběrová řízení akademických pracovníků a jako místopředseda Rady pro vnitřní hodnocení jsem členem Kolegia rektora. V těchto pozicích jsem zúročil také zkušenosti z několika výzkumných a přednáškových pobytů v USA a Kanadě. Během vysokoškolských studií jsem spoluzaložil a aktivně se zapojoval do činnosti několika nevládních organizací. Nejvýznamnější z nich byla Koalice za přírodu Beskyd, která vznikla v reakci na záměr těžit uhlí pod Radhoštěm. Jako jednatel tohoto sdružení jedenácti organizací jsem získal první zkušenosti v jednání s představiteli samospráv, poslanci i ministry. Později jsem osm let pracoval v Radě města Rožnov pod Radhoštěm za sdružení nezávislých kandidátů. Vedle zapojení do přípravy investičních akcí to obnášelo také podíl na hodnocení a směřování městských příspěvkových organizací (školská zařízení a kulturní organizace) a obchodních společností (Městské lesy, Komerční domy, TV Beskyd a Krytý bazén). Hodně jsem se naučil při vedení dialogů na debatách v rámci Knižního festivalu, Meltingpotu, Ostravských impulzů pro vzdělávání či

akcích organizovaných Českou televizí, Centrem Pant a Národním divadlem moravskoslezským (viz rubrika Podporovatelé na <https://www.kopeccky-ostavska.cz/>). V těchto debatách jsem se zabýval palčivými tématy současnosti, včetně vzdělávání, dezinformací a environmentálních otázek. Vlastně všechny výše popsané aktivity mě obohatily nejen o znalosti napříč vědními obory a společenskými sférami, ale naučily mě i měkkým komunikačním a manažerským dovednostem. I díky nim jsem si vytvořil síť kontaktů, které bych rád využil ve prospěch celé univerzity. Se vším respektem ke složitosti úkolů a rozhodnutí, které nového rektora čekají, jsem přesvědčen, že jsem schopen úspěšně provést univerzitu následujícím obdobím.

Koncepce

Rolí rektora je zastupovat univerzitu za jejími hranicemi, navazovat a udržovat kontakty a spolupráci s představiteli veřejné správy, soukromého a neziskového sektoru, což je oblast, v níž jsem získal určitou průpravu. Zásadní úkol rektora v aktuální situaci a nejbližším období bude jednání o navýšení prostředků pro vysoké školy. Jsem si dobře vědom skutečnosti, že vysoká míra inflace a nastupující recese zasahují i zaměstnance naší univerzity. Za dané situace považuji za nutné, aby se v součinnosti s rektorem důležitých iniciativ a jednání účastnili ve větší míře i děkani a prorektoři. V univerzitní komunitě je úkolem rektora vedle manažerských povinností také inspirovat, moderovat, mediovat a koordinovat řadu aktérů a činností. Uvědomuji si, že rektor OU není nadán neomezenou mocí, fakultám je ponechána značná míra autonomie. To vychází jak ze Zákona o VŠ, tak i ze Statutu OU. V těchto intencích v případě zvolení hodlám funkci rektora vykonávat.

V oblasti strategického rozvoje OU je pro mne východiskem zachování struktury pracovišť. Komplex šesti fakult a jednoho ústavu považuji za funkční a perspektivní, s potenciálem větší vzájemné spolupráce mezi fakultami a programy. Při přípravě kapitoly Strategického záměru OU v oblasti třetí role (byl jsem garantem v roce 2015 i 2020) jsem viděl značný potenciál fakult nejen vzhledem k vnějším aktérům, ale i pro mezifakultní spolupráci. Se směřováním a prioritami OU, jak je popisuje stávající [Strategický záměr OU \(2021–2025\)](#), se ztotožňuji. Pochybuji však o tom, že s tímto stěžejním dokumentem je seznámena široká akademická obec. Při tvorbě celouniverzitních koncepcí a strategií budu chtít v pozici rektora více uplatňovat participativní přístup, který by již v přípravné fázi výrazněji zapojil akademické pracovníky a studenty jak v univerzitních orgánech, tak i mimo ně. To povede k větší míře informovanosti, identifikaci s vytyčenými prioritami a ochotě je uvádět do praxe. Jsem přesvědčený o tom, že se tím dá předejít mnoha komunikačním a dalším problémům na všech úrovních.

Programové priority

Jak jsem uvedl výše, Strategický záměr OU (2021–2025) pro mě představuje sadu úkolů, na kterých chci s akademickou obcí pracovat a dosáhnout vytyčených cílů. A to nejen kvůli tomu, že jde o závazný dokument, ale také proto, že jeho výslednou podobu považuji za zdařilou. Programové priority však nebudu prezentovat ve struktuře kopírující Strategický záměr OU. To by nevyhnutelně znamenalo vybírat z něj více či méně nahodile různé dílčí cíle. Mé představy a uvažování o univerzitě bude snad lépe reflektovat sedm pilířů, na nichž chci stavět. Ty představují průřezová témata, která se prolínají celou řadou agend. Zároveň také navazují na ústřední principy obsažené v dokumentech [Universities without walls: A vision for 2030](#), který zpracovala Evropská univerzitní asociace, a [Magna Charta Universitatum 2020](#), k níž se přihlásila Česká konference rektorů.

1. Inovace

Tempo společenských změn se neustále zrychluje, což představuje pro vzdělávací instituce řadu výzev. Jako pozitivní vnímám fakt, že skladba fakult OU nám umožňuje propojit nabídku programů i zaměření výzkumných směrů s komplexními změnami, které přináší transformace zejména v Moravskoslezském regionu. Mladí, dynamičnost a střední velikost OU nám umožňuje větší flexibilitu. Inovace by se pochopitelně měly prolínat všemi agendami.

Vybrané úkoly:

- podpořit rozvoj pedagogických kompetencí akademických pracovníků a doktorandů,
- implementovat kompetenční vzdělávání a posílit rozvoj dovedností uplatnitelných v profesním životě (např. kritické myšlení a informační gramotnost),
- reflektovat evaluaci studia o rozvíjet ji o další kvalitativní nástroje,
- urychlit elektronizaci agend a snižovat byrokratickou zátěž akademických pracovníků,
- zvýšit transparentnost při procesu tvorby a projednávání rozpočtu OU,
- zvýšit uživatelskou přívětivost Portálu a STAG,
- pokračovat v implementaci a ladění vnitřního systému hodnocení tvůrčí činnosti, posílit jeho oborovost a formativní roli.

2. Internacionalizace

Ostravská univerzita byla, je a bude zakotvená v regionu, na jehož rozvoji se aktivně podílí. Ve stále více propojeném světě 21. století by měla systematicky rozvíjet i mezinárodní rozměr, a to ve všech svých činnostech. Jsem bytostně přesvědčen o nezbytnosti internacionalizace univerzitního prostředí a jejích pozitivních dopadech do všech oblastí života univerzity. Důležitost internacionalizace akcentují i [nejnovější strategické dokumenty MŠMT](#), což má pochopitelně návaznost i na financování vysokých škol.

Vybrané úkoly:

- vytvořit podmínky pro získání evropských výzkumných grantů,
- rozvíjet internacionalizaci studijních programů a výuky (např. rozvíjením pestré škály aktivit v rámci To Be In, nabídkou cíleného profesního rozvoje akademiků apod.),
- rozvíjet spolupráci na přípravě a realizaci společných programů, výzkumných i vzdělávacích aktivit a mobilit v rámci aliance NEOLAiA,
- rozvíjet [globální dovednosti](#) studentů internacionalizací studijních programů a výuky,
- posílit bilingvní prostředí zajišťující komfort zahraničním studentům a akademikům,
- všestranněji pečovat o přijíždějící studenty (důraz na evaluace) a jejich integraci do místního prostředí.

3. Interdisciplinarita

Nejen v české společnosti můžeme sledovat rostoucí atomizaci. I kvůli zvyšující se míře specializace vědních oborů představuje atomizace také téma pro oblast vzdělávacích a tvůrčích aktivit. Domnívám se, že v obou oblastech má naše univerzita potenciál k rozvoji. Příkladů dobré praxe perspektivní mezioborové a víceoborové spolupráce najdeme v zahraničí, ale i v ČR celou řadu. Interdisciplinární

aspekt by dle mého názoru měl hrát důležitou úlohu při tvorbě nových studijních programů i formulaci výzkumných záměrů.

Vybrané úkoly:

- vytvořit mezifakultní platformu s cílem identifikovat potenciál pro víceoborovou a mezioborovou spolupráci v oblasti studijních programů a tvůrčí činnosti,
- aktivně hledat spojující prvky a průřezová témata propojující akademiky, badatele i celé výzkumné týmy do interdisciplinárních a multidisciplinárních projektů,
- posílit prvky interdisciplinarit v rámci profesního rozvoje zaměstnanců,
- dokončit přípravu a realizovat interdisciplinárně orientované strategické projekty LERCO a REFRESH.

4. Interní komunikace

Ze své zkušenosti na univerzitě i v místní samosprávě odvozuji názor, že naprostá většina problémů má původ ve špatné informovanosti a komunikaci. Jsem si vědom, že na univerzitě s šesti značně autonomními fakultami a jedním ústavem, umístěných v různých částech města, nelze zcela odbourat problémy v komunikaci. Přesto spatřuji v oblasti interní komunikace značný prostor ke zlepšení.

Vybrané úkoly:

- v součinnosti s fakultami a ústavem nastavit systém vnitřní komunikace a pravidla odpovědnosti za agendu rozdělenou mezi rektorátní a fakultní servisní oddělení,
- uskutečňovat pravidelná setkání vedení univerzity se zaměstnanci a studenty na všech součástech OU s cílem zlepšit přenos informací,
- zvýšit informovanost studentů (moderní komunikační nástroje – např. aplikace),
- více zapojit vedoucí rektorátních pracovišť do relevantních jednání (malé i velké kolegium rektora) pro přímé předávání informací a rozvoj kolegiální spolupráce napříč agendami i úrovněmi.

5. Identifikace

Dobrá univerzita se neobejde bez toho, aby se s ní co nejvíce ztotožnili zaměstnanci, studenti a absolventi. Sounáležitost s Ostravskou univerzitou se dá pěstovat mnoha způsoby. Inspirativní je fanouškovství studentů OU na pravidelných hokejových derby. Atmosféru podpory a příslušnosti k alma mater je možné posilovat i v jiných oblastech života univerzity.

Vybrané úkoly:

- výrazněji podpořit činnosti a platformy upevňující studentskou komunitu a zřídít pozici koordinátora péče o rozvoj studentských spolků a aktivit,
- ve větší míře oceňovat kvalitní práci a iniciativu zaměstnanců i studentů,
- pěstovat kulturu pochopení a respektu vůči jiným vědním oborům,
- dále rozvíjet tradici zaměstnaneckých večeří a Akademického dne OU,
- rozvíjet sounáležitost s univerzitou komunikací (dovnitř i ven) úspěchů jejích zaměstnanců, studentů a absolventů v tvůrčí činnosti, transferu, internacionalizaci i třetí roli, které přináší prospěch celé společnosti.

6. Investice

Základní jednotkou univerzity je zaměstnanec a student. Pokud nebudeme v maximální možné míře investovat do lidí, ani nejlepší infrastruktura z nás neučiní dobrou univerzitu. Z druhé strany však platí, že dobré zázemí zpravidla zvyšuje spokojenost a pracovní výsledky zaměstnanců i studentů. Proto je potřeba nadále rozvíjet a zlepšovat i univerzitní infrastrukturu a dbát na kvalitu pracovního a studijního prostředí.

Vybrané úkoly:

- soustavně a koordinovaně usilovat o navýšení finančních prostředků pro podfinancované VŠ,
- obnovit činnost investiční komise se zastoupením fakult a ústavu (transparentnost kritérií s ohledem na potřebnost investic),
- aktualizovat a se součástími projednat Generel rozvoje OU (2018–2028) i s ohledem na energetickou náročnost budov,
- zajistit finanční prostředky na rekonstrukci kolejí.

7. Inspirace, Integrace, Inicie

Univerzitu vnímám jako inspirativní prostředí a prostor vyznačující se tvůrčí svobodou a otevřeností. Inspirovat se můžeme navzájem uvnitř univerzity, ale měli bychom také aktivně vyhledávat příklady dobré praxe jinde. Rád bych napomohl rozvoji tvůrčího prostředí, které se kvalitativně posouvá na základě rozvoje kultury kritické sebereflexe. Integrací míním hladké začlenění jak nových zaměstnanců, tak nových studentů, českých i zahraničních. A pojem iniciace zde používám ve spojení s novými projekty a iniciativami.

Vybrané úkoly:

- zkvalitnit integraci nově nastupujících zaměstnanců (orientační program),
- podpořit integraci domácích i zahraničních studentů,
- implementovat principy společenské a environmentální odpovědnost do fungování OU,
- implementovat nástroje k posílení sociálně bezpečného prostředí,
- rozvíjet spolupráci s regionálními a ostravskými kulturně vzdělávacími organizacemi,
- podporovat a ocenit dobrovolnické aktivity studentů a zaměstnanců (zejména v MSK),
- vypracovat metodické postupy v oblasti Open Science v souladu s celoevropskými a národními iniciativami,
- analyzovat efektivitu rozdělení agend mezi rektorátem a součástmi,
- posílit fungování a vnímání rektorátu jako transparentně pracujícího servisního pracoviště napomáhající svou činností k naplňování Strategického plánu OU a jejích součástí.

Sedm ingrediencí, které představují mé programové priority, se vzájemně prolíná. Pevně věřím, že jejich vyvážený poměr je cestou k úspěšnému rozvoji Ostravské univerzity. Pokud tento pohled sdílíte, rád s Vámi budu spolupracovat nezávisle na tom, zda ve volbě rektora uspěji, či nikoliv.

V Ostravě dne 17. listopadu 2022

Petr Kopecký